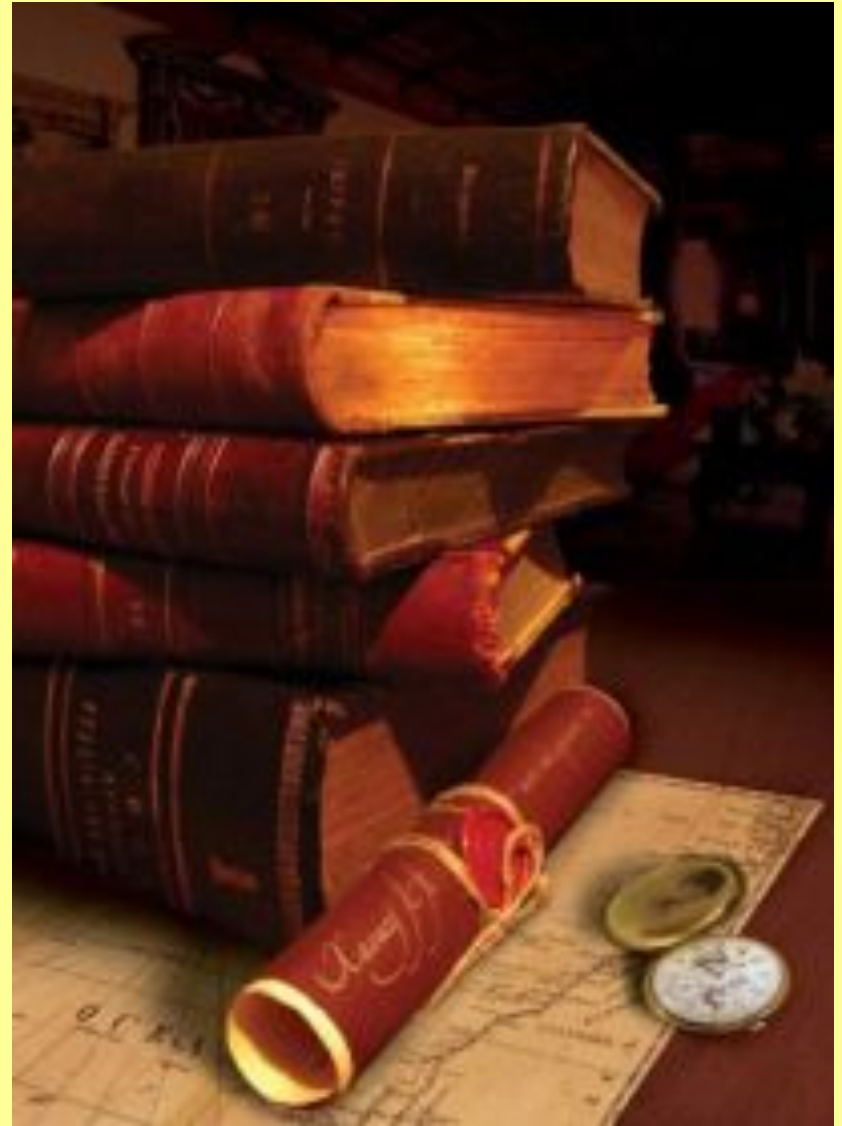

СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ДІЄСЛІВ

Способи творення дієслів

Префіксальний	Суфіксальний	Префіксально-суфіксальний	Словоскладання
<p>в- (<i>уві-</i>): <i>вписати, увібрати, влити;</i></p> <p>від(i)-: <i>відрахувати;</i></p> <p>до- (<i>ді-</i>): <i>дочистити;</i></p> <p>над- (<i>і-</i>): <i>надписувати, надірвати;</i></p> <p>о- (<i>об-, обі-</i>): <i>обшити, обіграти, обнести;</i></p> <p>під- (<i>і-</i>): <i>підїхати, підіграти, підібрати;</i></p> <p>по-, попо-: <i>подерти, попоходити;</i></p> <p>при-: <i>пришити;</i></p> <p>роз- (<i>розі-</i>): <i>розгромити, розіграти</i></p>	<p>-а-, (-я-): від іменників, прикметників, вигуків: <i>моргати, хлопати, вечеряти, міцнішати;</i></p> <p>-ува (-юва-): від іменників: <i>підмалювати, записувати, днювати, учителювати;</i></p> <p>-і-: від іменників, прикметників, числівників: <i>жаліти, біліти, двоїти;</i></p> <p>-ну-: від прикметників, вигуків: <i>стукнути, ойкнути;</i></p> <p>-ка-: від займенників, вигуків, часток:</p>	<p>під-, з- + -ува- (-юва-): <i>підвищувати, зменшувати;</i></p> <p>ви-, по-, з-, не-, про- + -и-, -ува-, (-юва-): <i>викорінювати, знешкоджувати, пофарбувати;</i></p> <p>від-, до-, з-, не-, на- + -ся: <i>відчепитися, ненаїститися, допрацюватися</i></p>	<p>а) іменна частина + дієслівна основа: <i>благоволити, верховодити;</i></p> <p>б) складні іменники + -ува- (-юва-), -а (-я-): <i>вільнодумствувати, доброзіяти</i></p>

МОРФОЛОГІЧНІ СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ДІЄСЛІВ

Префіксально-суфіксальний спосіб

Префікс	Основа	Суфікс	Приклад
<i>з-</i>	Прикметникова	<i>-и-</i>	<i>зменшити</i> (менший)
<i>у-</i>			<i>увиязнити</i> (визначний)
<i>ви-</i>			<i>вивільнити</i> (вільний)
<i>о-</i>			<i>ототожнити</i> (тотожний)
<i>по-</i>		<i>-іша-</i>	<i>подорослішати</i> (дорослий)
<i>за-</i>	Іменникова	<i>-ува-</i>	<i>започаткувати</i> (початок)
<i>по-</i>	Числівникова	<i>-ї-</i>	<i>потроїти</i> (троє)
<i>на-</i>	Дієслівна	<i>-ува-</i>	<i>нашіптувати</i> (шептати)
<i>по-</i>			<i>покрикувати</i> (кричати)
<i>при-</i>			<i>притакувати</i> (такати)

Постфіксальний спосіб

Основа	Постфікс	Приклад
Дієслівна	-ся	милува́тися (милува́ти), голитися (голити)

Суфіксально-постфіксальний спосіб

Основа	Суфікс	Постфікс	Приклад
Іменникова	-и-	-ся	колоситися (колос)
	-а-		женихатися(жених)

Префіксально-постфіксальний спосіб

Префікс	Основа	Постфікс	Приклад
до-	Дієслівна	-ся	докричатися (кричати)
на-		-ся	напитися (пити)
за-		-ся	зачитатися (читати)

Префіксально-суфіксально-постфіксальний спосіб

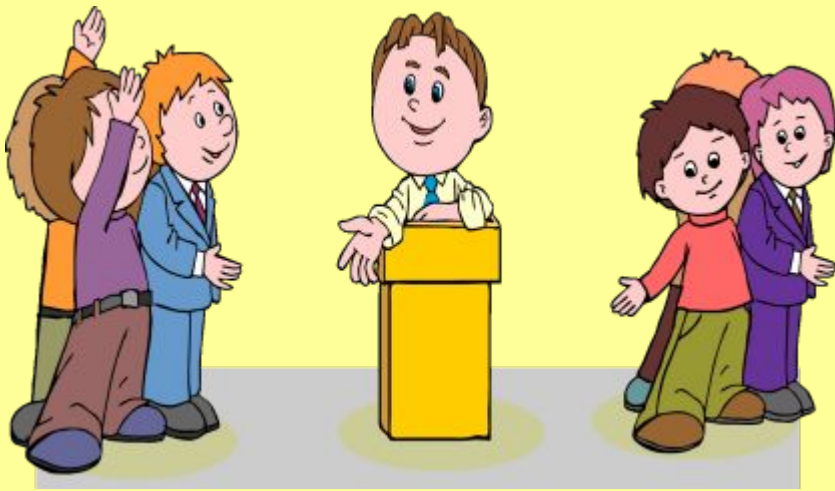
Префікс	Основа	Суфікс	Постфікс	Приклад
<i>з-</i>	Іменникова	<i>-и-</i>	<i>-ся</i>	<i>змилосердитися</i> (милосердя)
<i>роз-</i>	Прикметникова			<i>розщедритися</i> (щедрій)
<i>на-</i>				<i>насмілитися</i> (сміливий)
<i>у-</i>				<i>усамітнитися</i> (самотній)

Творче конструювання

Від поданих слів утворити дієслова
суфіксально-префіксальним способом.

Корінь, хвороба, ліки, кашель, міцність,
жаль, зима,
зелень, молодь.

Гра «Хто більше»

Від дієслів утворити якомога більше дієслів префіксальним способом.

Зразок. Учити - перевчити, довчити, недовчити, підучити, відучити.

Нести, читати, майструвати, різати, слухати.

Розібрати за будовою 2-3 слова.

Систематизація й узагальнення знань з теми

1. Які способи словотворення характерні для дієслів?
2. Від яких частин мови творяться дієслова?

